

Til Sametinget

Taler

Harald 5

Dato

15 oktober 2013

Omstendigheter

Tale ved åpningen av det 7. Sameting

- 1 Jeg hilser Sametinget velkommen til ansvarsfull gjerning og ønsker at den må bli til gagn for det samiske folk og for vårt fedreland.

Sametinget er en viktig bidragsyter i utformingen av vårt felles samfunn.

- 5 Gjennom sitt arbeid har Sametinget bidratt til at samisk kultur, språk og samfunnsliv har fått en sterkere og tryggere posisjon.

Sametinget har en svært viktig samfunnsrolle. Det er en viktig dialogpartner når statlige myndigheter utformer sin samepolitikk.

10

Gjennom prosedyrer for konsultasjoner har dialogen mellom Sametinget og myndighetene fått en strukturert form, og en rekke departementer har i dag jevnlig dialog med Sametinget. På denne måten jobber Sametinget og myndighetene sammen for å finne gode løsninger på fremtidige utfordringer.

15

Det er viktig for å sikre at den samiske stemmen høres, og for å sikre at myndighetene har et best mulig grunnlag for sine beslutninger.

Slik er det også lokalt. Forvaltningsområdet for samisk språk er i vekst. Området er utvidet med nye kommuner, som Sametinget har inngått samarbeidsavtaler med. Samarbeidsavtalene spiller en viktig rolle for å sikre at lokale og regionale myndigheter legger til rette for sine samiske innbyggere.

20

Samfunnet endrer seg, også for urfolk. I dag bor mange samer i byer og større tettsteder. Både for den enkelte same og for samisk språk og kultur er det viktig at vi tar den utviklingen på alvor. God samiskopplæring i skolen er viktig - uansett om det er i Karasjok eller i Bergen. Det er også viktig at det finnes

25

møtesteder hvor den samiske befolkningen kan utøve sitt språk og sin kultur.

30

I Tromsø har man fått til en samarbeidsavtale mellom Sametinget og Tromsø kommune som legger til rette for gode rammebetingelser for den samiske befolkningen i Tromsø. Jeg vet at Sametinget også er i dialog med andre bykommuner for mulige samarbeidsavtaler.

35

Kunnskap øker bevissthet og forståelse. Mange myter om samene lever fortsatt, og blir brukt i opphetete debatter om samiske rettigheter. Når den samiske stemmen er til stede i samfunnsdebatten, motvirker det mytedannelsen, øker den allmenne kunnskapen om samiske forhold og legger til rette for god dialog.

40

Sametinget, partier som stiller til valg på Sametinget og organisasjoner, har bidratt til at den samiske stemmen i sterkere grad blir hørt i det offentlige ordskiftet.

Det er også viktig å berømme samiske kunstnere og kulturutøvere for det viktige arbeidet de gjør for å styrke samisk identitet. De er med på å gjøre oss alle kjent med, og stolt av, denne delen av kulturen vår. Samisk film, musikk og andre uttrykksformer er viktige bidrag til å øke bevisstheten og forståelsen for samisk kultur.

45

Språkene er også en viktig del av vår felles kulturarv. Og de samiske språkene er viktige kulturbærere. Mange samer bærer fortsatt byrden av at de ikke har fått lære sitt morsmål i barndommen. Derfor det viktig å legge til rette for at de som vil lære språket, får anledning til det.

50

Det er gledelig at den samiske språkundersøkelsen fra 2012 viser at innsatsen for revitalisering nytter. Myndighetene legger vekt på at vitaliseringen av de samiske språkene skal få gode rammevilkår. Det gjøres blant annet gjennom oppfølgingen av tiltakene i Handlingsplan for samiske språk.

55

Men man oppnår ikke vitalisering med vedtak alene. Mange ildsjeler har lagt ned livslang innsats for å styrke de samiske språkene - og deres bidrag er uvurderlige. Når stadig flere unge bruker sørsamisk og lulesamisk, gir det håp for fremtiden også for disse språkene.

60

Samarbeid med de andre nordiske landene og Russland er viktig for å sikre en trygg fremtid for kommende generasjoner samer. Gjennom det etablerte

65

samarbeidet mellom sameministrene og sametingspresidentene i Norge, Sverige og Finland har vi vunnet positive erfaringer.

70

Sametinget bidrar til å sette urfolksspørsmål på dagsorden gjennom Arktisk råd og Barentssamarbeidet. Også internasjonalt legger Sametinget ned betydelig innsats for å styrke urfolks rettigheter.

75 Sametingets arbeid de neste fire årene imøteses med store forventninger. Dere har mange viktige oppgaver foran dere. Jeg har tillit til at Sametinget vil løse deres oppgaver til beste for det samiske folk.

80 Jeg ber Gud velsigne Sametingets arbeid og erklærer herved det 7. Sametinget for åpnet.

Kilde

www.kongehuset.no

85

Emner

Sameting, Samisk kultur, Åpningstale

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/til-sametinget>

90

95

100

105